

Така чух да казва за себе си и за колежата си – лекар, г-р Желязко Манолов, като стана дума за работата им като джипита в квартал "Надежда" на Сливен. Беше шега, разбира се, но в нея имаше голяма и горчива доза истина – това е възможно най-гъсто населеният с роми квартал на града.

© Фирко Иванов

КАМИКАДЗЕТА с бели престилки

Тук наистина понякога е опасно и в буквалния смисъл. Улиците нярядко са арена на физически стълкновения и гледката на окървавени глави и прорезни рани не е необичайно произшествие в джипи-пункта.

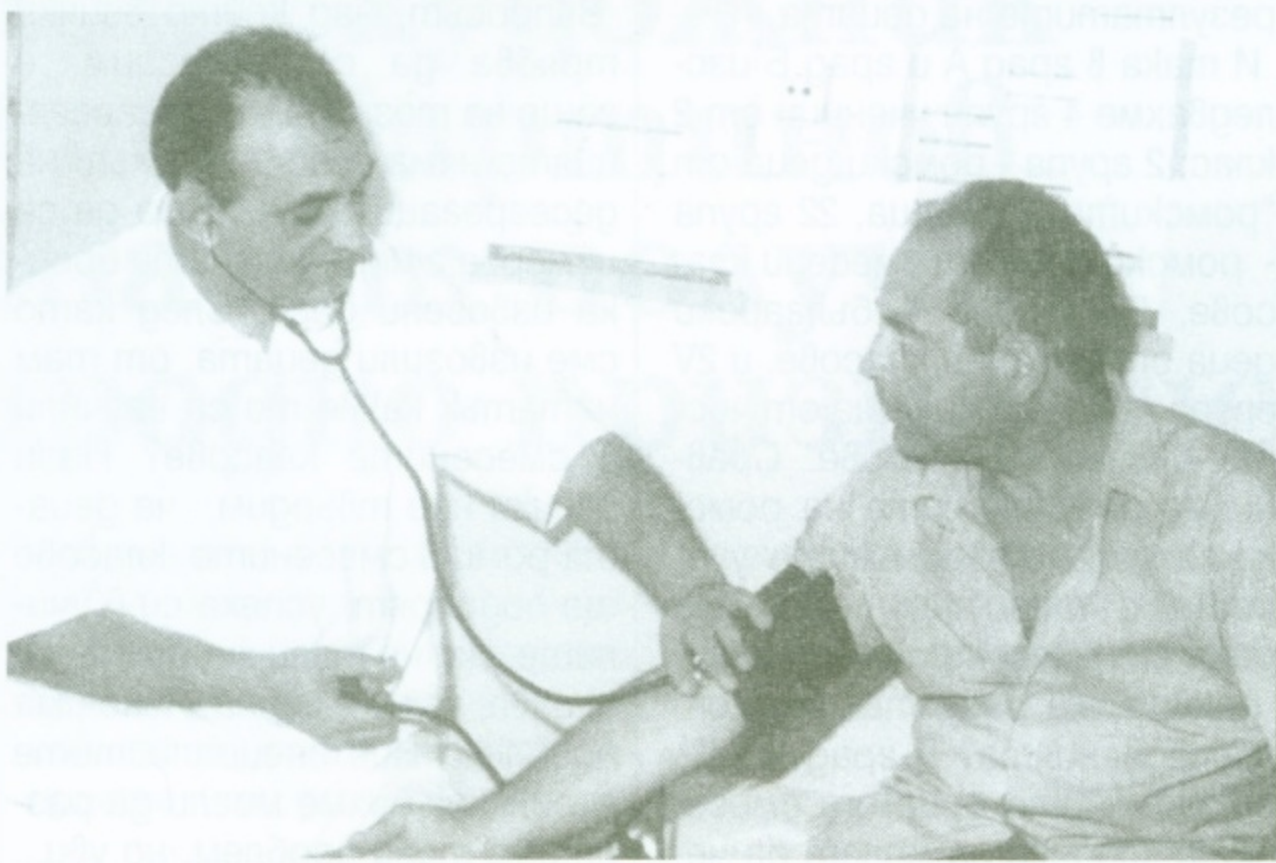
Пристигахме в обедните часове и пейзажът наоколо е по лятному поизморен от емоции и жегата. Покрай неугледната панелна сграда, по-подходяща като за квартално барче или за развлекателни игри, са насядали или са подпрени по стените босоноги и полуголи роми, които просто пушат или използват сянката на бетонната козирка. Двама хлапаци се сърлят за нещо, блъскайки се взаимно по гърдите, а възрастна жена с две деца продава семки, наредени по самите стълби. По коридора – глъчка и тичане насам-натам. След секунда разбираме каква е причината – млада жена е припаднала на опашката на трудовата борса, която се намира точно срещу лекарските кабинети. Д-р Стефан Панайотов не без огорчение споделя, че за съжаление общината инатливо отказва да премести това свое звено поне в другия край на коридора, за да не си пречат.

Влизаме в кабинета, където младичката сестра отдавна е започнала работния си ден. Обстановката тук няма нищо общо с общоприетите представи за ред, чистота и тишина, характерни за медицинските заведения.

Помещенията са тесни и неудобни,

балатумът на пода е виждал подобри времена, а на прозорците, въпреки решетките, има счупени стъкла. Невъзможно е да се заключи вратата и затова през минута-две вътре нахълтва ту един, ту друг пациент, който безцеремонно и свойски сяда на кушетката и разкопчава роклята или ризата си, без да чака покана. Никои не губи време в предисловия и изслушване, защото всички проблеми са спешни и крещящо остри, а и тук явно всички се познават, говорят си на "ти" като роднини и си позволяват да се хокат взаимно, без да се обижат.

За външния наблюдател остава пълна загадка как е възможно да се познават и помнят тези бл-

зо 5 хиляди пациенти, които ползват този малък медицински пункт от пет лекари и шест сестри. Никои не носи медицинския си картон или поне документи, свидетелстващи за хода на заболяванията му. Никои не плаща такса – нали тук всички са социално бедни. Разговорите лекар-пациент в повечето случаи издъват ниска здравна култура и убийствена – не в преносния смисъл на думата! – бедност.

- Какви лекарства ти предписах последния път?

- Не помня.

- Не бяха ли едни жълти хапчета?

- Ама, аз не можах да си ги купя...

- А откога си с тези болки...

- Ми не знам... Може да е от един месец... Или от два...

Жена с миома има нужда от бързи изследвания, но видимо се колебае дали да се запъти към лабораторията на големия медицински център, както настоява лекарят. Повече от ясно е, че я смущава фактът, че

там ще се лута по коридорите,

сподиряна от недоброжелателни погледи, ще се наложи да задели от левчетата, които са за хляб или за мляко на децата ѝ... И преценил навярно на мига рисковете, г-р Манолов ѝ предлага да я заведе самият той – да я "прекара" през съответните кабинети, без да плаща, естествено, възползвайки се от протекцията му. Всъщност тук, в този кабинет, това, както изглежда, си е редовна практика – лекарите раздават лекарства от собствените си запаси, понякога просто бъркат в джоба си за пари...

Младо момиче с одухотворено лице и красив гънков гащеризон идва за пореден път тук, защото са се свършили лекарствата ѝ. Оказва се, че е с тежка депресия, вследствие на нея си за мен, но познати и разбираеми за г-р Панайотов семейни проблеми. Гледам ги как разговарят в другия край на кабинета – като приятели, които не са се виждали отдавна. В крайна сметка и това е естествено – г-р Панайотов е психиатър по специалност и макар че в момента е загърбил кариерата си като специалист, не може да забрави опита и интереса си към човешката душа.

Възрастна жена с торбичка домати в ръце гълго и равнодушно изрежда оплакванията си: задух, кашлица, болки къде ли не, безсъние, повръщане, сърцебиене... За двамата лекари, израснали изцяло в тези среди, това не е единичен случай, който удивлява и потресе. Тук всички, както се пошегува единият, са или за спешна интервенция или ... за гроба, никои не идва просто така, профилактично. Най-често са хроничните заболявания – белодробните, инфекциозните, сърдечните... Има туберкулоза, мозъчни удари, много травми. Поне веднъж в седмицата идват с инфаркт...

Дали това е наистина доброто място, където тези хора би трябвало да получават лекарска помощ? Дали това е най-удачният вариант за медицинска грижа към едно население, което в никакъв случай не е нито малобройно, нито лишено от човешки и социални права? Тези въпроси остават да висят в съзнанието ми, докато се връщам от мястото на този репортаж.

Петя АЛЕКСАНДРОВА

Наркоманията не подбира жертвите си

518 наркомани и 278 проституиращи във Факултета и Татарли

Наркоманията, за съжаление, не е чуждо явление и сред ромската общност. Тя е бич на съвременното ни, които не подбира жертвите си според произход, култура, образование, социален статус и прочие човешки различия. Трудно е да се посочи броят на зазегащите по възраст, пол или други характеристики. Но във Факултета и Татарли живеят роми наркомани, прокудени може би от другите ромски квартали в София.

От май 1999 година за тези два ромски квартала се грижи фондация "Инициатива за здраве" – по програма "Стъпки в позитивна посока", обхванала 950 души, взимащи наркотик, от които 518 са роми, наред с 278 проституиращи от същия етнос. Това е една мобилна, долечерна програма за работа с наркомани, които още не се лекуват. Изпълнителен директор на програмата е Ели Янкова, която има дългогодишен опит от работата си с контингента. Невероятна човешка и разбиране струи от нея не само към зависимите от дрогата, но и към екипа, с който работи.

Фундаментална цел на програмата е намаляване на рисковете от заразяване с вирусите на HIV, хепатит В и С, както и намаляване на неблагоприятните последици за здравето и на риска от предозироване на наркотика, наред с повишаване на мотивацията за лечение. Дейностите се осъществяват от специализирани екипи за работа на терен.

Наталья ДИМИТРОВА

Работата в екип при управление на човешките ресурси

Семинар на тема "Управление на човешките ресурси", финансиран от Национален ромски център "Св. Георги", се проведе в Българската стопанска камера в София от 21 до 23 юли т. г. На него бяха представени няколко модула:

- комуникация;
- работа в екип;
- решаване на проблеми;
- справяне с конфликти.

В семинара участваха шестима младежи от ромската общност, които се справиха отлично с възложените задачи.

Ломчани взеха първо място в детски футболен турнир

Трети национален детски футболен турнир под мотото "Заедно в игрите, заедно и в клас" проведоха в Кюстендил от 12 до 14 юли няколко неправителствени организации в рамките на кампанията си за партньорство "Децата на България имат право да растат и да се учат заедно".

В турнира участваха осем отбора от деца, родени през 1988/1989, от градовете Пловдив, Кюстендил, Раковско, Раковски, Мездра, Бяла Слатина, Ихтиман и Лом. Състезателите бяха разделени на две групи по четири отбора. До полуфиналите стигнаха отборите на Кюстендил, Ихтиман, Раковски и Лом, където Лом победи Ихтиман с 5:1, а резултатът на Кюстендил и Раковски бе 4:0.

В следващата среща Ихтиман победи Раковски с 5:1. На финала Лом разгроми Кюстендил с 4:0. Възпитаникът на ФК "Ромители" и национален състезател Мариан Георгиев с хеттрик спомогна за победата на ломския отбор, той взе и приза за най-добър играч в турнира. В крайна сметка ломчани взеха първото място, отборът на Кюстендил – второ, на Ихтиман – трето и на Раковски – четвърто място.

Детският футболен турнир бе организиран и подпомогнат от неправителствените организации "Алтернатива" (Бяла Слатина), "Единство" (Ихтиман), "Рома-Лом" (Лом), "С.Е.Г.А." (София), "Младежка организация" (Мездра), "Бюро за самопомощ – Столипиново" (Пловдив), "Ромско бъдеще" (Раковски), "Нево дром – нов път" (Кюстендил) и от спомоществатели в лицето на търговски фирми и дружества от страната.

Петър БОРИСОВ